

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. LAPKRIČIO 30 D. NUTARIMO NR. 972 „DĖL
PREKYBOS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE PAGAMINTA ŽALIAVINĖ MEDIENA IR
MIŠKO KIRTIMO LIEKANOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS) (TAP NR. 19-331)
(TAIS NR. 18-15466(2))**

2019-03-14 Nr.NV-722

Vilnius

Įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jeigu Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 9 straipsnio 9 dalyje minimi teisės aktai aptaria ir Nutarimo projektu keičiamo Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašo projektas) 2 punkte nurodytus klausimus, tai pakartotinai to minėti Aprašo projekte nereikia. Jeigu Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 9 straipsnio 9 dalyje minimi teisės aktai neaptaria Aprašo projekto 2 punkte nurodytų klausimų, manytina, kad šiuo punktu numatomi pavesti aplinkos ministrui tvirtinti teisės aktai neturėtų įstatyminio pagrindo.

2. Manytina, kad Aprašo projekto 4.2 papunktyje apibrėžiant sąvoką *mažmeninė prekyba žaliavine mediena ir (ar) miško kirtimo liekanomis* aiškumo dėlei kaip vienas šios sąvokos turinio elementų, atibojančių ją nuo sąvokos *didmeninė prekyba žaliavine mediena ir (ar) miško kirtimo liekanomis*, galėtų būti nurodyta ir tai, kad ši prekyba vyksta ne aukciono būdu.

3. Aprašo projekto 4.3 papunktyje apibrėžiant sąvoką *žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėjas* nurodoma, kad tai yra valstybinių miškų valdytojas ar jo patikėtinis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 2 straipsnio 21 dalimi, 5 straipsnio 5 dalies 1 punktu ir 7 straipsnio 1 dalimi, manytina, kad žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanų pardavėju turėtų būti įvardijamas vienas subjektas – VĮ Valstybinių miškų urėdija.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašo projekto 1 punkte yra įvestas Aprašo pavadinimo trumpinys, atitinkamai tikslintinas Aprašo projekto 4.5 papunktis.

5. Atkreiptinas dėmesys, kad Aprašo projekto 4.6 papunktyje vartojamas teiginys *patogi privažiuoti vieta* yra vertinamojo pobūdžio. Siūlytina šį kriterijų sukonkretinti arba apskritai jo atsisakyti.

6. Aiškumo dėlei siūlytina Aprašo projekte vietoj termino *sortimentas* vartoti terminą *žaliavinės medienos sortimentas*.

7. Atkreiptinas dėmesys, jog Aprašo projekto 5 punkto pirmojoje pastraipoje netinkamai įvestas žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanomis trumpinys „(toliau – *Mediena*)“, nes tokiu būdu buvo sutrumpinta Aprašo projekto 4.1 papunktyje numatytos sąvokos *didmeninė prekyba žaliavine mediena ir (ar) miško kirtimo liekanomis* dalis. Trumpinys sąvokai *žaliavinė mediena ir (ar) miško kirtimo liekanos* turėtų būti įvedamas tuomet, kai ši sąvoka savarankiškai vartojama pirmą kartą.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje vartojamas bendrinis terminas – elektroninė medienos pardavimo sistema (toliau – EMPS), tuo tarpu Aprašo projekte šią sistemą siūloma vadinti elektronine žaliavinės medienos ir (ar) miško kirtimo liekanomis pardavimo sistema. Svarstyti, ar tokiu būdu nebūtų iškreipiama šios elektroninės sistemos paskirtis.

8. Aprašo projekto 5.1 papunktyje numatoma, kad „maksimalus ilgalaikės sutarties terminas nustatomas šalių sutarimu“. Atkreiptinas dėmesys, kad tiek maksimalus (10 m.), tiek ir minimalus (3 m.) ilgalaikės sutarties terminas yra nustatytas Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje, todėl šalys gali susitarti tik dėl konkrečios ilgalaikės sutarties galiojimo trukmės neviršijant įstatyme nustatyto maksimalaus sutarties galiojimo termino.

9. Aprašo projekto 5.1 papunktyje numatoma, kad tuo atveju, kai „pardavėjas per kalendorinius metus planuoja pagaminti kiekvieno sortimento ar miško kirtimo liekanų kiekio 200 ktm ir mažiau, šiam Medienos kiekiui aukcionai ilgalaikėms sutartims sudaryti neorganizuojami, o minėta Mediena parduodama aukcionuose pusmetinėms sutartims sudaryti“. Taigi, šiuo atveju Aprašo projekte numatoma tik vienintelė medienos panaudojimo galimybė – pardavimas aukcione pusmetinėms sutartims sudaryti. Tačiau juk iš to paties pagamintos medienos kiekio turės būti vykdomi ir įsipareigojimai pagal anksčiau sudarytas ilgalaikes sutartis.

10. Atsižvelgiant į tai, kad Aprašo projekte neribojamas galimų per metus vykdyti aukcionų pusmetinėms sutartims sudaryti skaičius, taip pat į tai, kad šiuose aukcionuose gali būti parduota dalis medienos, o dėl kitos medienos pardavimo organizuojami pakartotiniai aukcionai, siūlytina papildomai įvertinti, ar Aprašo projekto 5.2 papunktis neturėtų būti papildytas nuostata, jog į 30 procentų per kalendorinius metus planuojamo pagaminti kiekvieno sortimento ir miško kirtimo liekanų kiekį turėtų būti įtrauktas ir medienos kiekis pagal anksčiau sudarytas pusmetines sutartis (analogiškai, kaip ir ilgalaikių sutarčių atveju).

11. Jeigu Aprašo projekto 8.1 papunktyje turimas omenyje Aprašo projekto 6 punkte minimas sąrašas, tai jis apimtų ne visą pardavėjų planuojamą parduoti medienos kiekį, o tik tą kiekį, kuris planuojamas parduoti pagal ilgalaikes ir pusmetines sutartis.

12. Aprašo projekte vartojamas terminas *interneto tinklalapis* keistinas į terminą *interneto svetainė*.

13. Aprašo projekto 8.5 papunktyje nenurodyta, koku būdu EMPS administratorius privalėtų informuoti medienos pirkėjus apie pradinio įnašo sumokėjimo arba sutarties sudarymo garantijos pateikimo termino pabaigą.

14. Siūlytina sukonkretinti Aprašo projekto 9.1 papunktį, nurodant, koks subjektas tvirtintų EMPS pateikiamą registracijos anketą, o taip pat – detalizuojant reikalavimą dėl „registracijai reikalingų dokumentų“ pateikimo.

15. Aprašo projekto 11.2.1-11.2.4 pasirinkus formuluotę „iki“, siūlytina pažymėti, kad į šį intervalą patenka ir viršutinės ribos medienos kiekis, pvz., „iki 100 ktm (įskaitytinai)“.

16. Neaišku, kodėl pagal Aprašo projekto 14 punktą maksimalus ketinamos pirkti medienos kiekis būtų tvirtinamas tik pradinį įnašą pervedusiems pirkėjams, tačiau nebūtų tvirtinamas sutarties sudarymo garantiją pateikusiems pirkėjams. Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir Aprašo projekto 26 punktui.

17. Nors ir sutinkant su teikime Lietuvos Respublikos Vyriausybei išdėstyty argumentų pagrįstumu dėl Aprašo projekto 17.2 papunktyje numatomos galimybės medienos pirkėjams, dalyvaujantiems aukcionuose ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti, siūlyti mažesnę nei pardavėjo nustatyta pradinė kaina medienos pirkimo kainą, vis dėlto siūlytina išsamiau pagrįsti numatomą maksimalų kainos mažinimo dydį – 10 proc. nuo pradinės pardavėjo pasiūlytos kainos, t. y., kodėl siūloma nustatyti būtent 10 proc. dydį, o ne pvz., 5 ar 15 proc. Ar 10 proc. dydis yra pagrįstas objektyviais duomenimis, kelerių metų statistinių duomenų analize ar pan., kad būtų galima konstatuoti, jog būtent tokie maksimalūs medienos kainos svyravimai vyksta rinkoje pusmečio laikotarpyje?

19. Aprašo projekto 19 punkte aptariama pradinio įnašo aukciono dalyviams grąžinimo tvarka pasibaigus aukcionui, tačiau neaišku, kokia tvarka būtų grąžinamos aukciono dalyvių pateiktos garantijos. Analogiškas pastebėjimas taikytinas ir Aprašo projekto 30 punktui.

20. Atkreiptinas dėmesys, jog šiek tiek dviprasmiškas yra Aprašo projekto 20 punktas: viena šio punkto sąlyga teigia, kad „*neįvykus aukcionui arba aukciono metu pardavus mažiau kaip 50 procentų planuotų parduoti atitinkamų sortimentų ar miško kirtimo liekanų kiekio, pardavėjas <...> organizuoja pakartotinį aukcioną*“, tačiau kitoje šio punkto nuostatoje jau teigiama, kad „*aukcione ilgalaikėms sutartims sudaryti ir/ar pakartotiniame aukcione ilgalaikėms sutartims sudaryti neparduotas Medienos kiekis parduodamas aukcionuose trumpalaikėms sutartims sudaryti*“. Todėl

lieka neaišku, ar praktikoje, neįvykus aukcionui ilgalaikėms sutartims sudaryti arba aukciono metu pardavus mažiau kaip 50 procentų medienos kiekio, būtų galima neorganizuoti pakartotinio aukciono ilgalaikėms sutartims sudaryti, o šią medieną iš karto parduoti aukcione pusmetinėms sutartims sudaryti.

21. Siūlytina pagrįsti Aprašo projekto 21 punkte numatomos sankcijos sutartį sudaryti atsisakiusiam aukciono dalyviui dydį. Analogiškas siūlymas taikytinas ir Aprašo 33 punktui.

22. Atsižvelgiant į Aprašo projekto 4.7 papunktyje pateiktą sąvokos *sortimentas* apibrėžimą, t. y., į tai, kad ši sąvoka apima žaliavinę medieną, bet neapima miško kirtimo liekanų, siūlytina tikslinti Aprašo projekto 40 punktą, numatant, kad vertinant pirkėjo pasiūlytą medienos kainą atskirai vertinama ne tik kiekvienas sortimento, bet ir miško kirtimo liekanų kaina.

23. Aiškumo dėlei, siekiant išvengti Aprašo projektu siūlomų nustatyti nuostatų taikymo problemų praktikoje, siūlytina sukonkretinti Aprašo projekto 42 punktą, konkrečiai nurodant (tiesiogiai įvardijant šiame punkte ar duodant nukreipiamąsias nuorodas į kitus Aprašo punktus), kokios *kitos Aprašo projekto sąlygos*, kurios privalomai turėtų būti įtrauktos į medienos pirkimo-pardavimo sutartis, turimos omenyje.

24. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.305 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „pirkimo-pardavimo sutartimi viena šalis (pardavėjas) įsipareigoja perduoti daiktą (prekę) kitai šaliai (pirkėjui) nuosavybės ar patikėjimo teise, o pirkėjas įsipareigoja priimti daiktą (prekę) ir sumokėti už jį nustatytą pinigų sumą (kainą)“. Taigi, manytina, kad medienos pirkimo faktas turėtų būti laikomas įvykusi nuo medienos pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo momento, o vėliau, vadovaujantis sutarties sąlygomis, ši mediena turėtų būti perduota pirkėjui ir pirkėjo už ją sumokėta. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Aprašo projekto 44 ir 45 punktus, nes po pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo mediena nebūtų perkama-parduodama, o tik perduodama ir priimama.

25. Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatyta, kad *Aplinkos ministerija*, atlikdama miškų ūkio valstybinio valdymo funkcijas, tame tarpe *rengia ir metinių miško kirtimo normų valstybiniuose miškuose projektus*. Šio įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, kad *metinę pagrindinių miško kirtimų normą valstybiniuose miškuose tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė*. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Aprašo projekto 48 punkto sąlyga, pagal kurią stichinių nelaimių miškuose atvejais aplinkos ministrui numatoma galimybė pakeisti valstybiniuose miškuose nustatytą kirtimų normą, neatitiktų minėtų Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatų.

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt